Nr. 10. **Krosno,** dnia 17. sierpnia 1909. **Rok I.**

POWIATOWY DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Starostwa i c. k. Rady szkolnej okręgowej w Krośnie.

WYCHODZI W MIARĘ POTRZEBY
raz lub dwa razy każdego miesiąca.

Roczna prenumerata wynosi 5 koron.

Numer pojedynczy 45 halerzy.

Prenumeratę należy nadsyłać wprost do c. k. Starostwa w Krośnie.

Inseraty przyjmuje i pobiera za nie należytości **drukarnia W. Lenika w Krośnie.**

Za wiersz lub miejsce petitu liczy się **30 halerzy.**

L. 21531. Krosno, dnia 12. sierpnia 1909.

Okólnik

do wszystkich Zwierzchności gminnych i obszarów dworskich w powiecie krośnieńskim.

Stosownie do art. III. ustawy z dnia 29. marca 1869 Nr. 67 dz. p. p. ma być przeprowadzony najbliższy **spis ludności** (konskrypcya) wedle stanu z dnia 31. grudnia 1910.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło reskryptem z dnia 7. czerwca 1909 l. 15163, aby już teraz przeprowadzono jak najrychlej roboty przygotowawcze, zabezpieczające dokładne przeprowadzenie konskrypcyi.

Najważniejszemi czynnościami przygotowawczemi spisu ludności są w myśl postanowień §§. 1—10 wspomnianej ustawy:

1) rewizya względnie uzupełnienie i według potrzeby całkowite ponowienie numerowania domów;

2) uporządkowanie tablic z napisami miejscowości.

Aby jednak czynności te mogły być z całą dokładnością wykonane, należy ustalić:

a) **z jakich miejscowości składa się każda gmina i należny do niej obszar dworski,** a następnie *b)* **na jakie części składowe dzieli się każda miejscowość.**

Celem uzyskania takiego obrazu topograficznego każdej gminy i należącego do niej obszaru dworskiego przesyłam w załączeniu ·/. blankiet wykazu z poleceniem najdokładniejszego wypełnienia go **w porozumieniu z p. przełożonym obszaru dworskiego** (naczelnikiem gminy) **i przedłożenia bezwarunkowo najpóźniej do dnia 1. września b. r.,** a to pod rygorem wysłania urzędnika politycznego na koszt winnych w celu sporządzenia wykazu.

Wykazy te mają być sporządzone osobno przez Panów naczelników gmin względem miejscowości — części miejscowości — domów położonych na terytoryum gminy, — zaś osobno przez Panów przełożonych obszarów dworskich względem miejscowości — części miejscowości — domów położonych na terytoryum obszaru dworskiego.

Ponieważ jednak wykazuje praktyka, że przeważna część obszarów dworskich i ich części składowych nie posiada osobnej numeracyi domów, lecz numeracya ta łączy się z numeracyą gminną, przeto w tych wypadkach jest rzeczą konieczną, by Panowie naczelnicy gmin działali wspólnie z Panami przełożonymi obszarów dworskich i na odwrót, gdyż inaczej wykazy te zostaną błędnie sporządzone i będą musiały być zwracane do uzupełnienia.

Celem ułatwienia sporządzenia wspomnianego wykazu załączam ·/. wzór takiego wykazu, w którym przytaczam kilka przykładów a nadto dodaję następujące wskazówki i wyjaśnienia, w jaki sposób te wykazy mają być sporządzone:

Przy nazwie każdej gminy (obszaru dworskiego) (rubryka 2. wykazu), miejscowości (rubr. 5. wykazu), części składowej miejscowości (rubryka 8 wykazu) ma być przytoczona obok urzędowej polskiej, także w nawiasie nazwa w języku ruskim względnie niemieckim, a to nietylko wtedy, jeśli nazwy w tych językach są według zwyczaju miejscowego używane, lecz także i wtedy, jeśli także nazwy w drugim, względnie trzecim języku się utarły n. p. przy gminie „Węglówka“ utarła się nazwa ruska „Waniówka“.

Każda gmina miejscowa (rubr. 2. wykazu) wraz z należącym do niej obszarem dworskim tworzy **zwykle** jedną miejscowość. — Są jednak takie gminy (z obszarem dworskim), które zawierają dwie lub więcej samoistnych „miejscowości“.

Za samoistną miejscowość (rubr. 5. wykazu) **należy uważać każdą osadę, która stanowi odrębną całość i ma przestrzeń nieprzerwaną a posiada swoją stale**

używaną nazwę i własne osobne numerowanie domów od liczby 1 w górę.

Miejscowość może obejmować pewną ilość „części składowych“.

Za część składową miejscowości (rubryka 8 wykazu) **należy uważać takie domy (położone w obrębie tej miejscowości), które stanowią dla siebie pewną całość, oddzielną od innych części tejże miejscowości a posiadają osobną swoją wspólną nazwę.** — Położony przeto osobno obszar dworski wykazać należy tylko wówczas jako „części składowe miejscowości“, jeżeli ma osobną nazwę.

Liczba domów jest przytem obojętną rzeczą. — Dwa domy, leżące w oddaleniu od innych a posiadające wspólną od dawna ustaloną nazwę, wykazać należy jako już osobną część składową miejscowości.

Jeżeli w pewnej miejscowości oprócz takich części składowych, mających osobne swoje stałe nazwy, znajdują się jeszcze domy rozrzucone w oddaleniu od tych części a nie mające wspólnej nazwy, to trzeba umieścić w wykazie (w rubryce 8) dodatek: „oprócz tego należy do tej miejscowości domów rozrzuconych .... bez wspólnej nazwy“. — Wśród tych domów trzeba zaś wymienić te domy poszczególne, które mają specyalne przeznaczenie n. p. dwór, zameczek, dworek myśliwski leśniczówka, folwark, tartak, karczma, młyn lub t. p.

Za „dom” uważać należy każdy budynek mieszkalny, choćby czasowo nie zamieszkały, lub służący tylko częściowo na mieszkanie (n. p. fabryka). — Natomiast nie należy wykazywać jako domy budynków pobocznych, należących gospodarczo do głównego, jeżeli z nim są złączone n. p. stajnie, spichrze.

Co do miast i miasteczek, to przedmieście choćby miało osobną nazwę i osobną numeracyę, nie tworzy osobnej miejscowości. — Jeżeli jednak do miasta lub miasteczka należy osada leżąca w pewnem oddaleniu i mająca odrębny charakter gospodarczy (n. p. rolniczy) i osobną numeracyę domów oraz osobną nazwę, to osadę taką wykazać należy jako osobną miejscowość. — Jako części składowe miasta lub miasteczka wykazać natomiast należy dzielnice i przedmieścia mające osobną nazwę i numeracyę.

Przy oznaczaniu nazw należy używać poprawnej pisowni i wyraźnego, czytelnego pisma.

Do rubryki 3. wykazu należy zaciągnąć **ogólną** liczbę domów, istniejących w gminie, względnie na obszarze dworskim.

Do rubryki 5. wykazu należy wpisać nazwy **„miejscowości” w porządku alfabetycznym** a w rubrykę 4. wstawić odnośne liczby porządkowe. — Na wypadek, jeżeli gmina miejscowa posiada tylko jedną miejscowość a więc z nią jest identyczną, należy w rubryce 5. tę nazwę (z rubryki 2.) powtórzyć.

Do rubryki 6. należy zaciągnąć liczbę domów, z których miejscowość się składa.

W rubryce 8. należy wymienić wszystkie **części składowe miejscowości.** — Nawet w tym wypadku, jeżeli miejscowość nie ma żadnych części składowych o odrębnych nazwach topograficznych, należy w tej rubryce powtórzyć nazwę miejscowości. — Na wypadek, gdyby z części składowych żadna nie nosiła nazwy samej miejscowości, należy tę okoliczność wyraźnie oznaczyć w rubryce „Uwaga“.

W rubryce 9. należy oznaczyć znamię czyli charakter topograficzny części składowej wymienionej w rubryce 8, przyczem należy używać następujących określeń: większa osada wiejska, mniejsza osada wiejska, skupienie domów, rozrzucone domy, grupa domów, dwa domy, kolonia robotnicza.

W rubrykę 10 należy wpisać liczbę domów położonych w obrębie odnośnej części składowej miejscowości.

W rubryce 11 należy **najdokładniej** podać wszystkie te numera domów, które obejmuje obok wymieniona część składowa. — Uwidocznienie tych numerów musi być z szczegółową dokładnością uskutecznione. Samo przez się rozumie się, że numera domów, podane w rubryce 11 muszą wyczerpywać liczbę numerów, uwidocznionych w rubryce 10. — Numera domów części składowych należących do jednej miejscowości, muszą tworzyć rząd nieprzerwany, a gdyby zaszedł odmienny wypadek, to należy umieścić w rubryce „Uwaga“ odpowiedne wyjaśnienie. Tak należy postąpić, jeżeli brakuje jeden, lub kilka numerów, albo jeżeli jaki numer podwójnie przychodzi.

W rubryce 12 należy wyszczególnić numera ewentualnie na obszar dworski przypadające.

Do rubryki 13. należy wpisać z możliwą dokładnością wszystkie publiczne urzędy państwowe, autonomiczne, kościoły, cerkwie, szkoły i t. d. wogóle wszystkie istniejące instytucye i im podobne zakłady, tak publiczne jakoteż przemysłowe, a to osobno dla każdej części składowej miejscowości.

Przy szkołach należy podać ilość klas, zaś przy osobach samoistnych należy podać ich charakter n. p. lekarz prywatyzujący, rządowy, okręgowy, gminny, weterynarz, akuszerka i t. p.

W sposób analogiczny wykazy te mają wypełnić także Panowie przełożeni obszarów dworskich a to **osobno dla każdego samoistnego obszaru dworskiego** w porozumieniu z Panami naczelnikami gmin.

Za ścisłe, należyte, dokładne sporządzenie wykazów i przedłożenie ich c. k. Starostwu w oznaczonym wyżej terminie czynię osobiście odpowiedzialnymi Panów naczelników gmin względnie Panów przełożonych obszarów dworskich.

W razie wątpliwości co do sposobu sporządzenia tych wykazów, należy zasięgnąć informacyi w tutejszem c. k. Starostwie w godzinach urzędowych.

Po przedłożeniu wykazów, nastąpi ich sprawdzenie w tutejszem c. k. Starostwie.

W tym celu wzywam Pana Przełożonego obszaru dworskiego i Pana Naczelnika gminy, ażeby wraz z pisarzem gminnym stawili się w tutejszem c. k. Starostwie dnia .... września b. r. o godzinie .... przed południem.

Przy sporządzaniu wspomnianych wykazów winien Pan Naczelnik gminy w porozumieniu z Przełożeństwem obszaru dworskiego sprawdzić, czy wszystkie domy na mieszkania przeznaczone w gminie i na obszarze dworskim bez względu na to, czy stoją obok siebie, czyli też są rozrzucone i na uboczu położone zaopatrzone są numerami.

Do numerowania mają być używane cyfry zwyczajne. — Ułamki (n. p. Nr. $4^1/_2$) albo litery (n. p. Nr. 5a) nie mogą się znajdować przy takich numerach. — Numer ma być umieszczony po tej stronie domu, gdzie się znajduje główny wchód i ma być zawsze w stanie czytelnym. — Nowo zbudowany dom mieszkalny nawet wtedy, gdy stoi między numerowanymi już domami, oznaczyć należy tym numerem, który następuje po ostatnim w miejscu, jeśliby zaś tam, gdzie nowy budynek stanął w szeregu domów, był jeden numer opróżniony, budynek ten otrzymać ma liczbę opróżnioną. — Jeżeli okaże się, że dom jaki nie ma numeru, jest po myśli §. 7. cytowanej ustawy obowiązkiem naczelnika gminy — nadać natychmiast temu domowi odpowiedni numer i donieść o tem c. k. Starostwu.

Numery domów na obszarze dworskim, który wchodzi w skład pewnej miejscowości i ma z nią wspólną nazwę, powinny wchodzić w całość numerów domów tej miejscowości.

Gdyby się okazała potrzeba zmiany numeracyi pojedynczych domów lub całych osad, może to tylko nastąpić za pozwoleniem c. k. Starostwa.

Koszta numerowania i utrzymywania numeracyi w dobrym stanie, ponosić ma właściciel domu.

Wszelkie zmiany w numerowaniu domów, jakie przy ułożeniu a następnie sprawdzeniu wykazów okażą się potrzebne, przeprowadzi Pan Naczelnik gminy w porozumieniu z Panem Przełożonym obszaru dworskiego w terminie nieprzekraczalnym do dnia 1. listopada b. r. i w tym terminie zda sprawę c. k. Starostwu o poczynionych zmianach oraz uwiadomi o nich c. k. Urząd podatkowy i ewidencyę katastru.

Według §. 9. wspomnianej wyżej ustawy w każdej miejscowości u wjazdu i wyjazdu ma być kosztem gminy umieszczona w stosownem miejscu tablica z nazwami miejscowości, gminy i Starostwa, do którego należy.

Ponieważ w niektórych gminach tablic tych nie ma, zaś w niektórych są wprawdzie jednak już zniszczone, — niedokładne, nieczytelne i często zawierają napisy z błędami gramatycznymi, przeto jest obowiązkiem Panów naczelników gmin postarać się bezzwłocznie o to, by tablice brakujące zostały w terminie do dnia 1. listopada 1909 ustawione, względnie w tym samym czasie odnowione.

W razie niezastosowania się do niniejszego mego polecenia w podanych wyżej terminach, pociągnę Panów naczelników gmin po myśli §. 10 wspomnianej ustawy do odpowiedzialności, przyczem zwracam uwagę na końcowy ustęp §. 10. tej ustawy, że jeżeli właściciel domu pomimo nakazu naczelnika gminy nie opatrzy oznaczonym numerem swego domu mieszkalnego, albo też nie odnowi lub w razie potrzeby nie zmieni numeru, naczelnik gminy winien kazać to uczynić na koszt właściciela domu.

C. k. Żandarmerya otrzymuje równocześnie polecenie doniesienia mi, czy Panowie naczelnicy gmin zastosowali się do niniejszego mego polecenia w oznaczonym terminie.

Oprócz tego osobiście i przez podwładnych mi urzędników będę sprawdzał przy każdej sposobności, czy wyż wskazane czynności należycie wykonano.

L. 22715. Krosno, dnia 12. sierpnia 1909.

Do Zwierzchności gminnych (Magistratu) i Przełożeństw obszarów dworskich.

Z dniem 1. września 1909 wydziela się gminę i obszar dworski Kopytowa wraz z wsiami Hajdasz i Stanowiska i Przysiołkiem Tłoki z okręgu doręczeń c. k. Urzędu pocztowego w Jedliczu, a przydziela do zamiejscowego okręgu doręczeń c. k. Urzędu pocztowego w Chorkówce.

O czem się zawiadamia Zwierzchności gminne (Magistrat) i Przełożeństwa obszarów dworskich w myśl odezwy c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie z 7/8 br. L. 96994/X.

L. 20834. Krosno, dnia 7. sierpnia 1909.

Do Zwierzchności gminnych w powiecie i Magistratu miasta Krosna.

W ślad mojego rozporządzenia z 22/5. b. r. 14070 przypominam Zwierzchnościom gminnym, iż począwszy od miesiąca października b. r., odbywać będę regularnie roki urzędowe, a to w miejscu, dniach i czasie podanym w tut. okólniku z 25/11. 1908 L. 30365 (dz. pow. Nr. 1.).

C. k. Starosta: *Czepielewski.*

Wzór.

Gmina (obszar dworski)			Do niej należą miejscowości			Te miejscowości zawierają położone oddzielnie części składowe z odrębnymi topograficznymi nazwami								UWAGA
L. porządk.	Nazwa	Ilość domów	L. porządk.	Nazwa	Ilość domów	L. porządk.	Nazwa	Charakter	Ilość domów	Numera dotychczasowe tych domów	Na obszar dworski przypadają numera	W tych częściach składowych istnieją następujace instytucye i t. p.	Dla ruchu osobowego tej części składowej miejscowości służy stacya kolejowa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 przykład:														
1.	Głuchów	58	1	Głuchów	58	1	Głuchów	mniejsza osada wiejska	52	4—55	1, 2, 3	urząd paraf., szkoła 3-klas., posterunek żan.	Zborów	
						2	Jaroszówka	skupienie domów	6	56—61	—	—	Zborów	
2 przykład:														
1.	Krasice	156	1	Hubin	60	1	Górki	mniejsza osada wiejska	48	1—12 15—50	—	lekarz prywat., szkoła 1-klas.	Krasice	Nr. 13 i 14 brakują
						2	Wolica	grupa domów	12	51—63	—	—	Krasice	
			2	Krasice	81	3	Krasice	większa osada wiejska	81	6—86	1, 2, 3, 4, 5	kościół, urząd pocztowy i telegr., stacya kolej.	Krasice	
			3	Stebnik	15	4	Kępa	grupa domów	6	1—5, 7	—	—	Krasice	Nr. 6 brakuje
						5	Nadole	grupa domów	9	8—16	—	akuszerka	Krasice	
3 przykład:														
1.	Sokołów	64	1	Sokołów	64	1	Sokołów	większa osada wiejska	29	1—29	—	szkoła 1-klasowa	Sokołów	
						2	oprócz tego należą do tej miejscowości domy rozrzucone bez wspólnej nazwy		35	30—64	—	stacya kolejowa	Sokołów	
4 przykład:														
1.	Dzików	93	1	Dzików	93	1	Dzików	miasteczko	93	1—62 64—94	--	c. k. Sąd powiat., c. k. Urząd podatk., Urząd paraf., 2 szkoły 4-klasowe, Urząd pocztowy i telegraf, lekarz gminny, apteka, Straż ogniowa	Kozina	Nr. 63 brakuje

Z drukarni W. Lenika w Krośnie.
Odpowiedzialny redaktor: Michał Lebiszczak.